

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 555, fax: 234 665 444
e-mail: posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOU-05293/14-3

Praha 17. června 2014

Městský soud v Praze
pracoviště Hybernská
Hybernská 18
111 21 PRAHA 1

Vyjádření žalovaného k obsahu žaloby a předložení úplného spisového materiálu ke sp. zn. 3 A 55/2014

Žalobkyně: ...
s místem podnikání ...

Zastoupena: JUDr. Květoslavou Štorkánovou, advokátkou
se sídlem Pohořelec 26/110, 118 01 Praha 1

Žalovaný: Úřad pro ochranu osobních údajů
se sídlem Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7

DVOJMO

K výzvě Vašeho soudu podává Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen „žalovaný“ nebo „Úřad“) ve stanovené lhůtě 30 dnů (výzva s žalobou byla Úřadu doručena dne 28. května 2014) následující vyjádření žalovaného k obsahu žaloby, resp. k jejím podstatným bodům.

Současně žalovaný soudu předkládá úplný spisový materiál ve věci sp. zn. UOOU-06895/13.

Žalovaný neuplatňuje námitku podjatosti a souhlasí s projednáním věci bez jednání.

I.

Žalobou napadené rozhodnutí předsedy Úřadu čj. UOOU-06895/13-21 ze dne 28. února 2014 bylo vydáno v rámci správního řízení vedeného Úřadem s žalobkyní ve věci nálezů dokumentů s osobními údaji pacientů.

V průběhu správního řízení bylo prokázáno, že dne 8. července 2013 došlo k nálezům 68 tiskopisů „Denní pracovní záznam výkonů a ZUM“ z období 17. května až 14. června 2013 s osobními údaji 1.207 osob v rozsahu jméno, příjmení, rodné číslo, kód diagnózy a výkonu, pocházejících z činnosti žalobkyně, a to v odpadkovém pytlí u kontejnerů na tříděný odpad u Obecního úřadu v obci Horní Bezděkov, a tedy že žalobkyně, jako správce osobních údajů ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., nezajistila osobní údaje v tiskopisech, které byly v obci Horní Bezděkov nalezeny.

Úřad po posouzení relevantní právní úpravy proto v rozhodnutí čj. UOOU-06895/13-6 ze dne 4. prosince 2013 dospěl k závěru, že žalobkyně nezajistila osobní údaje dle ustanovení § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. a za porušení uvedeného ustanovení zákona č. 101/2000 Sb., tedy za spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. h) téhož zákona, žalobkyni uložil pokutu ve výši 60.000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč. Rozklad proti tomuto rozhodnutí zamítl předseda Úřadu rozhodnutím čj. UOOU-08695/13-21 ze dne 28. února 2014, které nabylo právní moci dne 3. března 2014.

II.

Žalobkyně ve své žalobě toliko opakuje argumenty, které uplatnila v průběhu správního řízení ve věci a se kterými se žalovaný dle svého názoru zcela dostatečně vypořádal již v odůvodnění obou žalobou napadených rozhodnutí.

Žalobkyně v podané žalobě uvádí, že k vyhození předmětných tiskopisů záznamů do odpadu došlo omylem jejího asistenta – zaměstnance ordinace ..., který složku určenou k likvidaci vyhodil do odpadkového koše. Jako opatření, které učinila k zabezpečení ochrany osobních údajů, uvedla žalobkyně, že konkrétní zabezpečení, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, nebo k zneužití těchto údajů na předmětných tiskopisech, přijala a provedla již před projednáváním správním deliktem, a to příkazem, že likvidace papírové dokumentace musí být provedena buď skartací, nebo spálením v topném zařízení, které není k dispozici v ordinaci.

Žalovaný předně uvádí, že již v rozhodnutí Úřadu konstatoval, že žalobkyně neprokázala a ani nepředložila konkrétní, před ztrátou předmětných tiskopisů přijatá, opatření k zabezpečení osobních údajů ve smyslu § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. Povinnost zabezpečit osobní údaje nelze dle žalovaného splnit pouze formálním příkazem vůči svému zaměstnanci, pokud jeho splnění není v praxi řádně vymáháno a odpovídajícím způsobem kontrolováno. Ke zpřísnění daného příkazu přikročila žalobkyně, jak sama uvedla, až po zjištění, že došlo k předmětnému omylu zacházením s materiály její ordinace. Proto dle žalovaného k této argumentaci nelze při projednávání daného pochybení přihlížet. Plnění původního pokynu žalobkyně, jak vyplývá ze shromážděného materiálu, nebylo z její strany vůbec kontrolováno, a právě proto mohlo dojít k tomu, že uvedené tiskopisy byly vloženy do pytle na odpady, ačkoliv měly být zničeny.

III.

Žalobkyně dále v žalobě opakovaně uvádí, že u předmětných nalezených listin se nejednalo o dokumenty, které tvoří součást zdravotnické dokumentace, ale pouze o pomocný materiál pro účtování výkonů ordinace pojišťovně. Zdůrazňuje, že se jednalo o formuláře, které po zpracování byly vráceny žalobkyni, která je mohla skartovat, a že v žádném případě se u předmětných tiskopisů nejednalo o zdravotnickou dokumentaci, která by byla povinně archivována podle vyhlášky č. 98/2012 Sb., neboť se jednalo o pracovní materiály pro vyúčtování zdravotnických výkonů a zdravotnických materiálů (sádra) zdravotním pojišťovně. Současně žalobkyně uvádí, že označení diagnóz na těchto listinách je uvedeno pouze v kódech, které jsou zcela nepřístupné a tyto kódy zná jenom lékař a účtující společnost MEDICOM a.s.

Žalovaný k danému uvádí, že v napadených rozhodnutích nikde neuvádí, že se v případě nalezených dokumentů jedná o zdravotnickou dokumentaci, nicméně vzhledem k charakteru a povaze osobních údajů bylo jednoznačně prokázáno, že se v daném případě jednalo o osobní údaje vypovídající o zdravotním stavu, tedy o osobní údaje citlivé dle ustanovení § 4 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb., jejichž ochraně je věnována uvedeným zákonem vyšší ochrana. Nelze souhlasit s tím, že uvedené kódy jsou zcela nepřístupné, neboť kódy zdravotních diagnóz (Mezinárodní statistická klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů - MKN-10) jsou veřejně dostupné na řadě internetových stránek, jak zdravotních pojišťoven, tak Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR (<http://www.uzis.cz/cz/mkn/seznam.html>). Seznamy zdravotních výkonů, resp. uvedení významu jednotlivých kódů, obsahuje i vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 134/1998 Sb., kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami.

IV.

Další část žaloby odkazuje na skutečnost, že žalobkyně jako kožní lékařka neléčí ve své ordinaci venerické choroby, vzhledem k názvu ordinace byla uložena nepřiměřeně vysoká pokuta, a to vzhledem k objektivnímu posouzení závažnosti této události. Žalobkyně zde odkazuje na kontroly, které sama provádí, na skutečnost, že po téměř celý svůj život pracuje jako kožní lékařka s tisíci pacientů, nikdy u ní za dlouhá léta k žádnému problému s jakoukoliv písemností nedošlo, uvedený případ je první a navíc byl zaviněn pouze ojedinělým pochybením jejího zaměstnance. Současně odkazuje na posouzení nebezpečnosti přestupku, kdy podle jejího vyjádření nebezpečí zneužití údajů na předmětných tiskopisech bylo skutečně minimální.

K této problematice lze uvést, že sankce byla stanovena s přihlédnutím k celkovému počtu dotčených osob a dále k tomu, že se jednalo o rodná čísla a o údaje o zdravotním stavu, které jsou citlivými osobními údaji dle zákona č. 101/2000 Sb., i když v daném případě byly údaje o zdravotním stavu v kódované podobě. Na druhé straně přihlédl správní orgán prvního stupně jako k polehčující okolnosti ke krátké době vystavení rizika možného zneužití daných osobních údajů. Při stanovení sankce nebylo k názvu ordinace žalobkyně přihlíženo. Stejně tak není podle žalovaného pravdou, že by uložená pokuta byla nepřiměřeně vysoká, neboť tato byla po zohlednění všech relevantních skutečností stanovena při dolní hranici zákonné sazby. Žalovaný dále dodává, že tvrzení žalobkyně ohledně prvního porušení zákona č. 101/2000 Sb. neodpovídá shromážděnému spisovému materiálu, neboť starosta obce, jako svědek, vypověděl, že k obdobnému případu došlo již cca před 4 roky. Tehdy však starosta obce dle své výpovědi pouze žalobkyni upozornil na možnost nezákonného postupu, nalezené tiskopisy spálil a záležitost nikam nehlásil. Je tedy zřejmé, že se jednalo o opakované porušení ze strany žalobkyně, přičemž se jasně prokázalo, že jí uvedený příkaz

k zabezpečení ochrany osobních údajů byl zcela neúčinný. K nebezpečnosti porušení ochrany osobních údajů se již žalovaný vyjádřil výše.

V.

Závěrem žaloby označuje žalobkyně výši uložené sankce za zcela nepřiměřenou, a to s odkazem na srovnání s jinými publikovanými případy správních deliktů, které byly způsobeny úmyslně. Žalobkyně uvádí jednotlivé vybrané případy projednávané žalovaným a zdůrazňuje, že na rozdíl od jejího případu šlo o úmyslné zveřejňování na veřejně přístupných webových stránkách, ve veřejnoprávních médiích, a to za účelem závažného poškození osob, jejichž osobní údaje byly tak zveřejněny. Dále uvádí, že úmysl zákonodárce ve správních záležitostech je veden především preventivním charakterem těchto postihů, nikoliv represemi a případnou likvidací osoby, jejíž přestupek je ve správním řízení projednáván. Žalobkyně stejně jako v rozkladu uvádí, že žalovaný nemusel v tomto případě ani žádnou pokutu žalobkyni ukládat, neboť samotné projednání přestupku a jednání s Policií ČR již bylo pro lékařku v jejím věku a dlouhé profesionální dráze velmi poučnou záležitostí a byl tak splněn výchovný preventivní účinek tohoto postihu jeho samotným projednáním s odpovědnou osobou.

Žalovaný zde na prvním místě upozorňuje na skutečnost, že správní řízení se žalobkyní bylo vedeno pro správní delikt, nikoliv pro přestupek. Správní delikt byl žalobkyni dle žalovaného řádně prokázán, sama ostatně porušení zákona přiznala. Zákon č. 101/2000 Sb. žalovanému ukládá za spáchání správního deliktu uložit pokutu, nelze ani souhlasit s názorem žalobkyně, že samotné projednání již naplnilo výchovný preventivní účinek. Žalovaný dále dodává, že každý případ je nezbytné posuzovat jednotlivě s ohledem na konkrétní porušení a s přihlédnutím ke všem zjištěným skutečnostem, ať už ve prospěch či neprospěch účastníka řízení a nelze je mechanicky srovnávat s informacemi, navíc ne vždy zcela přesně interpretovanými, o několika málo dalších správních rozhodnutí Úřadu. Jak již žalovaný uvedl výše, jednalo se o opakované porušení, zaviněné nedbalostí a formálně přijatým opatřením, jehož plnění žalobkyně nijak nekontrolovala.

Žalovaný dále uvádí, že provádění kontroly přijatých opatření je nezbytnou součástí naplnění povinnosti dle ustanovení § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., o čemž svědčí i rozhodnutí Městského soudu v Praze čj. 11 A 107/2013-28 ze dne 28. května 2014, v němž se jednalo o obdobný případ (nalezené dokumenty s osobními údaji). V uvedeném rozhodnutí Městský soud v Praze konstatoval, že „účelem povinnosti podle ustanovení § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. není primárně to, aby správce osobních údajů přijal formálně bezpečnostní předpisy, ale zajištění toho, aby nedošlo k neoprávněnému přístupu k osobním údajům, a tím naplnění práva subjektu údajů na ochranu jeho soukromí.“ Dále také v rozhodnutí konstatoval, že „uvedení bezpečnostních opatření v život tak, aby plnila svůj smysl a účel, nelze jiným způsobem, než jejich přijetím a provedením, přičemž tyto dva pojmy současně plně pokrývají a vystihují všechny možné způsoby naplnění účelu bezpečnostních opatření.“

Žalovaný konstatuje, že žalobkyně sice přijala formální opatření – pokyn podřízenému, jeho plnění však nebylo z její strany kontrolováno, a nedošlo tak k naplnění účelu a smyslu daného opatření. Další, již konkrétní opatření bylo přijato žalobkyní teprve na základě zjištěného porušení zákona č. 101/2000 Sb., což však nic nemění na skutečnosti, že ke spáchání správního deliktu došlo.

Žalovaný tedy považuje uloženou pokutu za odpovídající závažnosti správního deliktu, kdy ztrátu, resp. vyhození dokumentů obsahujících citlivé údaje pacientů nelze považovat za banální porušení zákona č. 101/2000 Sb. Žalovaný také uvádí, že uvedené jednání žalobkyně bylo možné posuzovat v kvalifikované skutkové podstatě dle § 45 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., přesto s ohledem na vzniklý následek (k přímému zneužití osobních údajů nedošlo) tak žalovaný neučinil. Na základě žádosti žalobkyně také následně umožnil uloženou pokutu splácet formou splátkového kalendáře.

VI.

S ohledem na uvedené se žalovaný domnívá, že žaloba je nedůvodná a založená na nesprávném právním názoru žalobce, a proto navrhuje, aby byla zamítnuta jako nedůvodná (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).

Úřad pro ochranu osobních údajů
RNDr. Igor Němec, předseda Úřadu